

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Світлана СМОЛЕНСЬКА

"27"серпня 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача кафедри

Віктор СЛОНЬ

Протокол засідання кафедри
будівництва, архітектури та дизайну
ХДАЕУ

від «27» серпня 2024 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія світового мистецтва»

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма - Архітектура та містобудування

Спеціальність – 191 Архітектура та містобудування

Галузь знань – 19 Архітектура та будівництво

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Історія світового мистецтва
Факультет	Архітектури та будівництва
Назва кафедри	Будівництва, архітектури та дизайну
Викладач	Богданова Лариса Олегівна, ст.викладач кафедри БАД
Контактна інформація	e-mail: bogdanova94001@gmail.com
Графік консультацій	за призначеним часом
Програма дисципліни	Тема 1. Історія світового мистецтва та сучасні підходи до її вивчення. Тема 2. Мистецтво стародавнього Сходу. Тема 3. Мистецтво стародавнього Єгипту. Тема 4. Мистецтво Крито-мікенської цивілізації Періодизація. Тема 5. Мистецтво скульптури Давньої Греції періодів класики та еліністичного. Тема 6. Мистецтво етрусків та особливості їх стилю мистецтва. Тема 7. Розвиток римської ордерної системи та її декоративних елементів. Тема 8. Мистецтво Візантії. Тема 9. Мистецтво Візантії. Іконографічне мистецтво. Тема 10 Засоби виразності в історії мистецтва Романського періоду. Тема 11. Формування готичного стилю мистецтва та його головні художні риси.
Мова викладання	Українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Навчальна дисципліна: «Історія стилів мистецтва» спрямована на вивчення історичних стилів мистецтва: причин зародження та розвитку, характерних рис та ознак, символіки, особливостей прояву у різних видах мистецтва. Без цих знань, які є фундаментальними для розуміння розвитку світової та національної культури в цілому, й архітектури, як її складової частини, неможливе орієнтування у сучасній ситуації, яка потребує бережливого відношення до мистецького та архітектурного надбання минулих поколінь. Знання стилів мистецтва важливі також у сучасній проектній практиці – як у реставраційній тематиці, так і у розробці ідей для нового будівництва.
Інформаційний пакет дисципліни	Силабус та робоча програма початкової дисципліни, конспект лекцій, методичні вказівки до практичних занять, методичні рекомендації щодо самостійного вивчення курсу.

2. Мета та завдання курсу

Мета та Завдання вивчення викладання дисципліни	Метою викладання дисципліни «Історія стилів мистецтва» є формування у здобувачів знань, теоретичних основ з історії та теорії світового та вітчизняного мистецтва, подану крізь призму стильових зміни; підготовка здобувачів до самостійного критичного аналізу історичних та сучасних явищ мистецтва. Завдання курсу: – вивчення понятійно-категоріального апарату дисципліни, розуміння причинно-наслідкових зв'язків у мистецтві; – отримання системних знань в галузі теорії та історії мистецтва і дизайну; – формування уявлення про сутність, основні види та жанри мистецтва; – вивчення основних історичних епох та стилів у мистецтві; – оволодіння прийомами і навичками стилістичного аналізу творів мистецтва і дизайну в контексті сучасних візуальних комунікацій; – вивчення загальних принципів створення гармонійного, цілісного художнього простору; – розвиток творчого мислення, уміння формулювати висновки на основі вивченого матеріалу, застосовувати набуті знання, вміння, навички у науковій діяльності та проектній діяльності
--	--

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові)	СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування. СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн. СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних доку-ментів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд. СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування. СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні. СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування

	художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів. СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів. СК09. Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів. СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.
Програмні результати навчання (ПНР)	ПР03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування. ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування. ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень. ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024/2025
Семестр	1-й
Курс	1-й
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК 10)
Пререквізити	“Основи графічної майстерності (архітектурна графіка, рисунок, живопис, кольорознавство, скульптура та пластичне моделювання, архітектурне макетування”
Постреквізити	«Введення до спеціальності, основи архітектурної композиції та проектування, ергономіка» “Історія світової архітектури”

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3/90 годин
Лекції	22 годин
Практичні / Семінарські	22 годин
Лабораторні	0 годин
Самостійна робота	46 годин
Форма підсумкового	залік

контролю	
----------	--

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi; OS: Windows, Android, iOS; Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Zoom, Система електронного навчання Moodle
Обладнання	Електронний варіант лекцій.

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися принципів академічної доброчесності, а саме: недопущення академічного плагіату при виконанні робіт, фальсифікації та фабрикації. Не допускається списування під час поточного, рубіжного та підсумкового видів контролю. Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися правил внутрішнього розпорядку університету та етичних норм поведінки, відвідувати навчальні заняття згідно із розкладом.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Роботи, які здобувачі здають із порушенням термінів без наявності поважних причин, оцінюються викладачем на нижчу оцінку (-20 % від оцінки).
Політика щодо відвідування	Здобувачі вищої освіти мають обов'язково відвідувати заняття та не запізнюватись. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час. При навчанні дотримуватись правил техніки безпеки.
Політика щодо виконання завдань	Здобувачі повинні готуватися до практичних та лабораторних занять, виконувати самостійну роботу, використовуючи конспект лекційних занять, методичні рекомендації та рекомендовану літературу. Також бажаним є використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання для різнобічного вивчення тем дисципліни.
Академічна доброчесність	Виконані роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням. Будь-яке списування або плагіат анулює зароблені бали. При проходженні підсумкового контролю, виконанні контрольних робіт забороняється використовувати друковані й електронні джерела інформації. Також під час написання контрольних, тестових робіт та іспиту категорично заборонено списування.

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	пр.	СР	
Змістова частина 1.							
1	Лекція 1	Тема 1. Історія світового мистецтва та сучасні підходи до її вивчення Мистецтво розглядається як прояв культури певної епохи чи народу. Розглядається символіка, релігійні уявлення, міфологія та національні особливості. Формується цілісна картина світового мистецтва в різних його національних проявах.	2				

	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				5	6
2	Лекція 2	Тема.2 Мистецтво стародавнього Сходу. Мистецтво перших Протоцвілізацій, Межиріччя. (Месопотамія), Специфіка культового мистецтва Межиріччя. Ознаки стилю. Ідейні засади і зображальні принципи канону образотворчого мистецтва Межиріччя.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				5	5
3	Лекція	Тема 3. Мистецтво стародавнього Єгипту. Періодизація мистецтва Єгипту: Давнє царство, Середнє царство, Нове царство. Особливості єгипетського скульптурного мистецтва різних періодів. Канон єгипетського розпису.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		6
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	
4	Лекція	Тема 4. Мистецтво Крито-мікенської цивілізації Періодизація. Античне мистецтво Давньої Греції, міфопоетика в давньогрецькому мистецтві. 3. Ордерна система в архітектурі Давньої Греції та її художні та композиційні особливості.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		5
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	
5	Лекція	Тема 5. Мистецтво скульптури Давньої Греції періодів класицизму та еліністичного. Антична кераміка Мистецтво періоду еллінізму. Ознаки впливу інших культур на формування стилю.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		6
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	
6	Лекція	Тема 6. Мистецтво етрусків та особливості їх стилю мистецтва. Характерні риси, періодизація розвитку мистецтва Стародавнього Риму. Формування та розвиток різних типів скульптур Стародавнього Риму. Мистецтво створення фресок та їх художні та композиційні особливості.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		5
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	

7	Лекція	Тема 7. Розвиток римської ордерної системи та її декоративних елементів. Мистецтво мозаїки та особливості технології її створення.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		6
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	
8	Лекція	Тема8 Мистецтво Візантії. Особливості мистецтва мозаїки, тематичних зображень її засобами. Вплив християнської релігії на розвиток мистецтва Візантії.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		5
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	
9	Лекція	Тема 9. Мистецтво Візантії. Іконографічне мистецтво, як втілення християнських ідеалів та створення певних традицій та канонів в цьому виді мистецтва.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		6
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	
10	Лекція	Тема 10. Засоби виразності в історії мистецтва Романського періоду. Характеристика романського стилю. Періодизація і специфічні риси романського мистецтва.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		5
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	
11	Лекція	Тема 11. Формування готичного стилю мистецтва та його головні художні риси. Композиційні особливості та символіка готичного собору. Мистецтво скульптури у готичному соборі. Вітражне мистецтво.	2				
	Практична робота	Виконання графічної форматки за темою лекції			2		5
	Самостійна робота	Доробити, дооформити роботу практичного завдання				4	

	Разом за змістовою частиною 1		22		22	46	60
	Залік						40

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)											Залік	Підсумкова оцінка (залік)
Змістова частина 1												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
6	5	6	5	6	5	6	5	6	5	5	40	100

8. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу. Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Виконання графічних вправ на форматах А4 за темами лекцій, презентації за обраною темою лекційного матеріалу
Самостійна робота	Проектне завдання

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Методи навчання як свідомі систематичні й послідовні дії, включають проведення: лекцій з застосування презентацій. Здобувачі вищої освіти мають доступ до електронного варіанту лекцій у веб-середовищі Moodle та за необхідності використовувати їх під час підготовки до практичних занять, підсумкового контролю знань; практичних занять з використанням сучасних методик; самостійної роботи з рекомендованими підручниками наукової бібліотеки університету, спеціальним довідковим і інформаційним матеріалом кафедри; індивідуальної роботи зі здобувачами з питань більш глибокого вивчення окремих тем і напрямків навчальної програми, виконання самостійної роботи. Методи які використовуються при вивченні дисципліни поділяються на: а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, практичні роботи); б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, кейсові ситуації).
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Відповідно до специфіки мовленнєвої підготовки студентів перевага віддається – усному опитуванню студентів (презентація, доповідь), – письмовому (контрольна робота, тестування).
Підсумковий контроль
В процесі навчання здобувача вищої освіти викладачем реалізується поточний і підсумковий контроль знань. Поточний контроль здійснюється після викладання лекційного матеріалу, методики виконання практичних занять та самостійного завдання згідно плану і обсягів змістової частини. Поточний контроль має за мету перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю знань під час навчальних занять визначається викладачем і на кожний навчальний рік затверджується на засіданні кафедри. Основною формою поточного контролю є усне опитування здобувачів кожної теми змістової частини та перевірка індивідуальних завдань. Підсумковий контроль відображає міру компетентності здобувача в навчальній дисципліні. Формою може бути залік (усне опитування), залік у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), комплексне тестування тощо. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ХДАЕУ. Наприклад: форма проведення заліку – письмова-усна. Види запитань з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та залік (не більше 40 балів).

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Демідко О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури, 2021. 1. Історія архітектури Стародавнього світу // за редакцією Т.М.Клименюк. – Видавництво: Львівська політехніка . 2021. 2. Олександр Кристофер. Як будувати на віки. Архітектура поза часо, 2020. 3. Фартінг Стівен. «Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення» / За загальною редакцією Стівена. Фартінга; пер. з анг. А. Пітик, К Грицайчук, Ю.Єфремова, Ю. Сироїд, О. Ларікова. – Х.: Віват, 2019.– 576 с. 4. Плахотна Олена. «Мистецтво: візуальна культура від античності до сьогодення» / Олена Плахотна. — К.: Літера ЛТД, 2018. — 432 с. 5. Тарасенко Ольга. «Світове мистецтво: шедеври, імена, епохи» / Ольга Тарасенко. — К.: Артбук, 2017. — 280 с. 6. Буряк Ярослав. «Історія світового живопису: від античності до сучасності» / Ярослав Буряк. — Львів: Апріорі, 2016. — 352 с. 7. «PRISSE D'AVENNES. EGYPTIAN ART» видавництво Taschen, автор Salima Ikram, ISBN: 9783836565004 8. «Коротка історія мистецтва» 300ст.,видавництво-Видавництво Старого Лева, автор С'юзі Годж ,2021рік.
Додаткова	

	1. Гомбріх Е. Г. «Історія мистецтва» / Пер. з англ. О. Панченко. — К.: ArtHuss, 2017. — 688 с. 2. Джонс Джонатан. «Світ очима художника: як мистецтво навчає нас бачити» / Пер. з англ. О. Лисенко. — Х.: Віват, 2021. — 320 с. 3. Геррагі Дебора. «Історія мистецтва. Від печерних малюнків до поп-арту» / Пер. з англ. І. Романенко. — К.: КМ-Букс, 2020. — 144 с. 4. Харт Вон. «Історія західного мистецтва» / Пер. з англ. Л. Герасименко. — К.: Видавництво Старого Лева, 2017. — 520 с. 5. Елкін Джонатан. «Мистецтво. Повна історія» / Пер. з англ. С. Колесникової. — Х.: Віват, 2021. — 560 с.
Інформаційні ресурси	6. Bradley C. Stimulus-Response Behaviorism: Modernism_s Ideological Unconscious resurpc] / Clissold Bradley // Modernist Studies Association (MSA 8) Conference in Tulsa. – 2006. – Режим доступу: http://www.utulsa.edu/jjq/msa8/files/MSA8%20Program.pdf
	7. A Pattern Language: Towns, Buildings, Construction (Center for Environmental Structure) / [C
	http://www.nbuv.gov.ua Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
	1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://www.nbuv.gov.ua/Portal/natural/dprmu/201019/21Demin.pdf 2.Александрович В.С. Архітектура містобудування: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua 3.Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. URL: www.elib.nplu.org 4.Пальм Н.Д. Історія Української культури: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua 5.Бібліотека КНУБА. Архітектура: веб-сайт. URL: www.library.knuba.edu.ua 6.Архітектура та містобудування: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.shag.com.ua 7. Кодін В.О. Архітектура та містобудування Західної Європи і Візантії III -XV століть: вебсайт. URL: www.eprints.kname.edu.ua
	Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.portal.rada.gov.ua
	Офіційний сайт Кабінета Міністрів України [Електронний ресурс] . Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua